

Kære minister Esben Lunde Larsen.

Skal kulturarv vige for fiskeinteresser?

Hjælp os ansvarlige minister.

Her er en baggrundsorientering.

Det stadig aktive vandkraftværk, Vestbirk Vandkraftværk, er et af de få kraftværker tilbage ved Gudenåen, som stadig producerer strøm ved vandets hjælp. 2 mio. kWh om året. Altså en vedvarende grøn energi, der for tiden er stor fokus på. I kraft af denne produktion giver Værket overskud, og der er økonomi til vedligehold.

Vestbirk Vandkraftværk blev bygget i 1924, som et andelsselskab af hovedsalig landmænd, der havde behov for en stabil elforsyning til malkning og tærskning af korn. Som noget unikt for den tid, hvor byerne havde jævnstrøm, som tabte for meget energi ved transport, valgte man som noget nyt generatorer til at producere vekselstrøm, der forsynede et område fra Jelling til Mossø, Nr. Snede til Juelsminde.

Vestbirk Vandkraftværk er skabt lokalt, haft og har betydning for lokalbefolkningen, der værner om den unikke perle, som viser starten af industrialiseringen, og hvad man i fællesskab kunne skabe i Danmark.

Nu er eksistensen truet af fiskeinteresser. Mantraet lyder, at alle spærringer skal fjernes på Gudenåen.

Det gælder Vestbirk Vandkraftværk og Tangeværket. Mærkeligt nok ikke i Ry, hvor der også er en spærring. Der er et stryg, men der er også et stryg ved Vestbirk Vandkraftværk, som har en vandføring, der er mere end rigelig efter de normer, som er tilstrækkelig i Sverige, for at fiskene kan ledes den vej.

Biologerne er meget tilfredse med mængden af fisk i det gamle å-løb med stryg ved Vestbirk..

Alligevel er der fra embedsværket i København givet retningslinjer for, at der skal være en så lille vandføring på ca. 900 l/sek. frem til Vestbirk Vandkraftværk, at der ikke mere kan produceres elektricitet, og derfor ikke økonomi til at holde værket i drift, og bibeholde en form for uafhængighed. En

gennemstrømning på 2.500 l/sek. vil være nok til at holde værket i drift med den nuværende garanterede afregningspris på 60 øre pr kWh. Tankevækkende mindre end tilskud til solceller og de fleste vindmøller.

Et Vandkraftværk, som står i sin oprindelige skikkelse og stadig producerer strøm, er en attraktion, som er værd at passe på for eftertiden.

Den vandmængde, der nu ikke skal ledes ned til Vandværket, skal løbe i det gamle leje under Den Genfundne Bro, men det vil have en voldsom negativ effekt på de ejendomme, som ligger langs det løb.

Hvad med fremtiden, med de forventede større nedbørsmængder?

Kære minister. Tag på besøg i området. Snak med lokale, der har sat sig ind i problematikken. Lad dig ikke vikle ind i embedsmændenes snørklede forklaringer.

Det virker, som om embedsstanden overimplementerer direktiver fra EU, så fiskeinteresser har forret for kulturarv.

Helle Richelieu